

Hørings svar sak 22/219 - Forslag til prinsipper for bruk av markedet på e-helseområdet

Innledning

Vi takker for muligheten til å gi vår tilbakemelding på prinsippene som er skissert i «Høring – Prinsipper for bruk av markedet på e-helseområdet» - sak 22/219. Bouvet er i dag involvert i e-helseprosjekter i alle fire helseregioner og en rekke kommuner. Vår erfaring og innsikt tilsier at de faglige rådene er reflekterte og dekker viktige aspekter på hvordan samhandle med markedet, i tillegg har vi to overordnede innspill:

- Innovasjon i helsesektoren bør baseres på samarbeid og problemløsning. Prinsippene må sees i sammenheng med anbefalinger i [Stortingsmelding «En innovativ offentlig sektor – Kultur, ledelse og kompetanse»](#). Det vil øke samarbeid, innovasjon og skape nye muligheter i næringslivet. I tillegg sikrer det at veien til innovasjon er konsistent og koherent med den nasjonale digitaliseringsstrategien.
- Standardisering er en grunnleggende faktor for suksess. Bouvet anbefaler utvikling og valg av løsninger som bygger på gode standarder (eks. interoperabilitet, dataflyt, språk, arkitekturprinsipper, portabilitet, sikkerhet etc.). Dette vil ha stor positiv effekt på løsningens kvaliteter og næringslivet som helhet. Standardisering ønskes vurdert som et eget faglig råd, alternativt kan det tydeliggjøres underliggende eksisterende veiledningsavsnitt.

Vi i Bouvet kan hjelpe ledere med å bedre betingelsene for verdiorientert og pasientfokusert etablering av e-helseløsninger. Dette gjør vi ved å forstå helsedomenet og samfunnsoppdraget. I tett samarbeid med kunde utformer og realiserer vi de e-helsetjenester kunden trenger. Vi er per i dag involvert i store nasjonale utviklingsløp og innovative mindre prosjekter.

Refleksjon omhandlende prinsipper

1. Sourcingstrategi

Vi er enige i prinsippet om å ha en sourcingstrategi. Da får helsetjenesten de beste muligheter for å definere sine mål, i samarbeid med kompetanse i leverandørmarkedet. [Ref. Meld. St. 30](#), side 72: *“I digitaliseringsstrategien ble det trukket fram at det offentlige i utgangspunktet ikke skal gjøre selv det markedet kan gjøre bedre. Offentlig sektor skal ta føringen på hvilke behov som skal løses og gå i dialog med markedet om mulige løsninger.”*

Prinsippet fokuserer på «implementering og driftssetting». Avhengig hvor leser befinner seg i organisasjonen kan «implementering» tolkes på forskjellige måter. Her bør det tydeliggjøres hva «implementering» er og om fasene før driftssetting er inkludert.

Begrepene kontraktsrisiko og eksemplet som er benyttet kan være komplisert, utdyp gjerne for å nå et bredere publikum.

2. Kontraktsvalg

Bouvet støtter kravet om forretningsmessighet ved valg av kontraktsform. Det er ønskelig med økt fokus på innovasjonskontrakter og rammeverk for samarbeid og innovasjon. Vi har troen på at denne konteksten er ekstra aktuell i fremtidig arbeidsform med markedet.

Det nevnes at virksomheter bør flytte seg fra et kortsiktig tidsperspektiv, til å tenke mer langsiktig. Vi mener tillit øker ved god omtanke og åpen begrunnelse ved valg av kontraktvarighet. Piloter

utvikles gjerne i samarbeid med markedet, men vi opplever at prosjektene gjerne mangler tanke for skalering og driftsfasen. Det bør velges kontrakter som sikrer en mulighet for overgang til anskaffelse og drift.

Smidig filosofi er i stor grad kjent og adoptert som utviklingsmetodikk, men har et stort potensial for andre prosesser og kulturer i virksomheten, og derigjennom samhandling med partnere og leverandører. Smidig tilnærming er et ekstra viktig moment der dette er hensiktsmessig og bør legges til rette for ved kontraktsvalg.

3. Næringsutvikling

For en offentlig kjøper som ønsker å tilrettelegge for næringsvekst kreves innsikt og størst mulig grad av innfrielse av hva et kommersielt marked «krever» for å kunne utvikle seg. Det påpekes viktige kvaliteter som sikring av immaterielle rettigheter. Vår erfaring er at kjøpene ofte er for oppstykket og produktorientert, og derav at tjenester og produkter med langsiktig natur ikke har de riktige forutsetninger. Det er derfor viktig å ha kunnskap om dette hos offentlige kjøper slik at det kan utvikles mekanismer som gjør aktører innsatsvillige:

- Produkt- og tjenesteutvikling krever ofte investering og prioritering av ressurser som må forsvares med potensiale for fremtidig salg. Det blir tungt å beslutte utvikling uten en sannsynlig pengestrøm
- Helsetjenesten bør samarbeide om avtaler og standardisering generelt. Dette gir leverandørindustrien volum/skalerbarhet på sine leveranser, og reduserer unødig ressursbruk på lokale tilpasninger for kommuner og helseforetak. Nasjonale rammeavtaler på vegne av foretak og kommuner kan være en mulig løsning, som også vil redusere tid som medgår til mange mindre tilbud.

4. Samspillsnormer

Samspill er komplisert, spesielt i en kontekst hvor én av partene ofte har offentlighetens lys og strenge regler for dialog, samspill, informasjonsbehandling med mer.

Dette bakteppet er i mange situasjoner såpass kompliserende at det hemmer dialogen med markedet og bremser muligheter for næringsutvikling. Vi tror det er nyttig å utvikle kurs og gode praktiske veiledere. Dette vil også skape en mer ensartet oppfatning og åpenhet rundt rammekrav, og skape grunnlag for et godt samspill og respektfull dialog.

5. Forutsigbarhet

Vi er enige i utsagnet om at det offentlige bør være tydelige på retninger man ønsker å utvikle seg innenfor, og hvilke standarder man vil iverksette når. Vi oppfatter at det spesielt innen primærhelsetjenesten er behov for sterkere nasjonal koordinering, og at kommunene gjennom et tett samarbeid med KS (kommunesektorens organisasjon) kan bidra til større forutsigbarhet. Kommunene er etter vår oppfatning villige til økt nasjonal koordinering fra organer som KS og direktoratet for e-helse.

Vi ønsker å fremme et eget faglig råd/prinsipp om prioritering og bidrag til standardisering. Dette kan ha en overgripende positiv effekt for samhandling med markedet, utviklingstakten og innvirkning på øvrige faglige råd /prinsipper. Det faglige rådet vil også kunne kreve egne og tydelige tiltak. I dette prinsippet kan også styringssignaler om interoperabilitet, dataflyt, portabilitet finne sin naturlige forankring.

Oppsummering

Vi støtter de foreslåtte faglige råd og tror de vil bidra til bedre samhandling med markedet. Vi har også stor tro på at enkelte av prinsippene etterfølges av tiltak og praktisk veiledning. Dette for å sikre at de kan etterleves.

Som leverandør er vi opptatt av innovasjon, standardisering og skalerbarhet. Vi ønsker å investere våre ressurser i oppdrag som bidrar til samfunnsbygging. Dette er et langsiktig engasjement, som forutsetter at aktørene i helsesektor prioriterer skalerbarheten av de prosjektene som utlyses. Dette vil øke samarbeid, innovasjon og skape nye muligheter i næringslivet.

Bouvet kan støtte i flere faser av det å etablere fremtidige e-helse løsninger, fra problemforståelse, utviklingsmetodikk, design, filosofi, til praktisk ansvar for etablering av tjenester og IT-løsninger, inkludert innføring og endringsledelse. Vi er over 1800 ansatte som har gode erfaringer med relevante prosesser og prosjekter, og har en tverrfaglig kunnskap relevant for e-helse. Bouvet har tradisjon for lange og gode relasjoner med kundene. Vi er kjent for å være åpne, fleksible og søke verdiskaping gjennom nettverk og partnerskap.

Vennlig hilsen

Bouvet ASA

Pia Jøsendal, Avdelingsleder Rådgivning arkitektur, Bouvet Øst

Eivind Lund, Regionleder Bouvet Øst